

Jutarnji list 8.01.2017.

ZASTUPNIK I ČLAN UDRUGE FRANAK

VODIČ ZA TUŽBE PROTIV BANAKA

Goran Aleksić odlučio je pomoći svim građanima koji smatraju da su oštećeni ugovorenim kamatnim stopama

AUTOR: Jutarnji list

OBJAVLJENO:

HANZA MEDIA

Glavna pitanja, odnosno teme su sljedeće:

1. Mogućnosti za obeštećenje potrošača vezano za promjenjivu kamatnu stopu (dalje: PKS), utemeljene na potvrđenoj presudi u "slučaju franak"
2. Mogućnosti za obeštećenje potrošača koji su ugovorili kredite s PKS-om u Sberbank d.d. odnosno Volksbank d.d.
3. Mogućnosti za obeštećenje potrošača dužnika koji su konvertirali CHF kredite u euro kredite na temelju glave IV. a Zakona o potrošačkom kreditiranju (tzv. Zakon o konverziji)
4. Mogućnosti za obeštećenje potrošača dužnika u kreditima s PKS-om, bez obzira na valutnu klauzulu i banku s kojom je ugovoren kredit
5. Varijante tužbenih zahtjeva za preplaćenu kamatu i temeljne zakonske odredbe koje su prekršene kod ugovaranja kredita
6. Tužba kojom se utvrđuje ništetnost ugovora s valutnom klauzulom CHF
7. Pitanja vezana za zastaru potraživanja

8. Potencijalna nezakonitost ulaznih naknada za obradu kredita te izlaznih naknada kod prijevremene otplate kredita

1. Mogućnosti za obeštećenje potrošača dužnika u kreditima s promjenjivom kamatnom stopom na temelju sudske presude u “slučaju franak”

Sudska presuda u “slučaju franak” pravomoćna je i primjenjiva u dijelu koji se odnosi na nišetnost ugovorene odredbe o načinu promjene kamatne stope za ZABU, PBZ, OTP, Splitsku banku, Addiko Bank (bivši Hypo-Alpe-Adria-Bank), Erste banku i RBA, i to za ugovore koji su ugovoreni u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008. To ne znači da i izvan tih datuma te banke nisu ugovarale nišetne ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi, ali činjenica jest da se kolektivna presuda odnosi na to razdoblje i izvan tog razdoblja ne postoji obveza postupanja po kolektivnoj presudi. Unatoč tome, budući da se pravna argumentacija koju Visoki trgovački sud i Vrhovni sud RH koriste u svojim odlukama temelji i na sudskoj praksi Suda EU odnosno na presudi Kasler (ECJ C-26/13), a sudska praksa Suda EU ima presedansku snagu za sve sudove u čitavoj Europskoj uniji, bilo bi izuzetno teško ne primijeniti tu argumentaciju i na sve ostale predmete izvan toga razdoblja. Stoga kod podizanja privatnih tužbi valja biti oprezan i uvijek inzistirati na načelu nadređenosti i izravne primjenjivosti prava EU.

Svi dužnici u kreditima s PKS-om, bez obzira na valutnu klauzulu, koji su ugovorili kredite u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008. u 7 pravomoćno osuđenih banaka u “slučaju franak”, mogu kroz privatni sudski postupak tužbom odnosno tužbenim zahtjevom utvrditi:

- da je banka s njima ugovorila odredbu o promjeni kamatne stope jednostranom odlukom banke, koja je nepoštena i stoga nišetna, pri čemu je potrebno pozvati se i na kolektivnu presudu koja je na temelju članka 118. Zakona o zaštiti potrošača te na temelju članka 502.c Zakona o parničnom postupku obvezatna za primjenu u privatnim sudskim postupcima za naknadu štete, a u konkretnim postupcima radi se o stjecanju bez osnove uslijed nišetnih ugovornih odredaba o promjeni kamatne stope

- da banka mora vratiti preplaćene iznose kamate zbog nezakonitih promjena kamatnih stopa na temelju nišetnih ugovornih odredaba, a osim toga još i zatezne kamate na svaki pojedinačni iznos preplaćenih kamata.

Pitanja zastare potraživanja obrađena su kasnije.

2. Mogućnosti za obeštećenje potrošača koji su ugovorili kredite s PKS-om u Sberbank d.d. odnosno Volksbank d.d.

Kolektivnom presudom za Sberbank još uvijek nije utvrđeno je li ona ugovarala ili nije ugovarala nišetne ugovorne odredbe u kreditima s PKS-om. Osobno smatram, a takvo je i stajalište Udruge Franak, da je Sberbank odnosno Volksbank jednako kriv kao i 7 već osuđenih banaka u dijelu koji se tiče PKS-a. Nakon odluke Ustavnoga suda krajem 2016. godine kojom je prihvaćen tužbeni zahtjev Udruge Franak (formalno udruge Potrošač) da Vrhovni sud mora ponovno odlučivati o nišetnosti odredaba o PKS-u za Sberbank, otvara se realna mogućnost da se preinači revizija i da se za Sberbank nedvojbeno utvrdi da je, jednako

kao i 7 ostalih tuženih banaka, ugovarao s dužnicima ništetne odredbe o PKS-u. Naime, Sberbank je ugovarao s CHF dužnicima da se kamatna stopa mijenja na temelju promjene 3M CHF Libora, na temelju promjene troškova nabave sredstava za kredit te na temelju promjene kamatne marže. Visoki trgovački sud i Vrhovni sud RH propustili su analizirati detaljno ugovorenu odredbu o PKS za Sberbank te su stoga pogrešno postupili kod odlučivanja o poštenosti PKS-a za Sberbank. Udruga Franak tvrdi sljedeće:

a) ugovoreni 3M CHF Libor jedini je zakoniti element kamatne stope

b) troškovi sredstava za kredit te kamatna marža koja se mijenja na temelju odluke banke dva su neodrediva i time nezakonito ugovorena odnosno ništetna elementa PKS-a u ugovorima o kreditu sa Sberbank.

Na temelju tvrdnji pod b) zaključuje se da je moguće privatnom tužbom dokazati da je i Sberbank odnosno Volksbank jednako kao i 7 osuđenih banaka ugovarao ništetne ugovorne odredbe o načinu promjene kamatne stope.

Stoga nema zapreka da se u privatnome sudskom procesu i za Sberbank dokaže da je ugovarao nepoštene odnosno ništetne odredbe o PKS-u te na temelju toga da se zahtijeva vraćanje preplaćenih kamata plus zatezних kamata na svaki pojedini preplaćeni iznos kamate, i to bez obzira na ugovorenu valutu kredita.

3. Mogućnosti za obeštećenje potrošača dužnika koji su konvertirali CHF kredite u euro kredite na temelju glave IV.a Zakona o potrošačkom kreditiranju (tzv. Zakon o konverziji)

Često se postavlja pitanje - a što s nama koji smo konvertirali naše CHF kredite u euro kredite, pa smo možda još nakon toga te kredite i refinancirali novim euro ili kunskim kreditom, imamo li i mi pravo na vraćanje preplaćenih iznosa kamata.

Nažalost, na to pitanje nema jasnoga odgovora. Banke su svim dužnicima koji su konvertirali CHF kredite nametnule nezakonito određene kamatne stope te nezakonito utvrđene fiksne dijelove kamatne stope, na temelju nezakonitih kamatnih stopa iz euro kredita. I banke će onda, naravno, tvrditi da su dužnici pristali na nove parametre i novu kamatnu stopu. Tu se valja prisjetiti i načela rimskoga prava: *Nemo auditor propriam turpitudinem allegans* - ne treba slušati onoga tko se poziva na svoju sramotu. Jer, umjesto da u svim kreditima usklade s dužnicima parametre promjenjive kamatne stope, banke su u svim kreditima ugovorenima prije 1. siječnja 2013. te parametre jednostrano samovoljno izvanugovorno odredile i zanemarile činjenicu da su prethodno kamatnu stopu povećavale na temelju nepoštenih ugovornih odredaba. Pa su onda u konverziji to začinile dodatno potpisom od strane dužnika. To se nikako ne može smatrati poštenom praksom, nego nastavkom nepoštenog djelovanja prema dužnicima.

Zbog toga postoji mogućnost da se umjesto tužbe za preplaćene kamate u CHF kreditu, podigne tužba protiv nezakonitih kamatnih stopa odnosno nezakonitih parametara u novim euro kreditima nastalih na temelju konverzije CHF kredita. To je u skladu i sa zakonskim temeljima za konverziju koji su proklamirani kao izjednačavanje CHF dužnika s EURO dužnicima. Budući da euro dužnici imaju pravo tužiti za preplaćene kamate, isto tako po novim konvertiranim kreditima bivši CHF dužnici bi po istome principu trebali imati pravo za tužbu unatoč tome što su potpisali da pristaju i na novu kamatnu stopu i na kamatne parametre.

Jer, to im je na neki način bilo nametnuto, budući da u suprotnome ne bi mogli konvertirati svoje kredite. Međutim, takav tužbeni zahtjev mora se sročiti kvalitetno i utemeljeno te odvjetnik mora biti jako dobro upućen u odnosnu problematiku da bi tužbeni zahtjev bio argumentiran i jasan.

Osim toga, u konverziji CHF kredita nisu bile priznate niti zatezne kamate koje bi banka morala isplatiti svakome CHF dužniku koji bi sudski dobio pravo na vraćanje preplaćenih iznosa kamata. Stoga pitanje prava na preplaćene kamate za CHF dužnike koji su konvertirali, pa možda i refinancirali ili u potpunosti otplatili svoje kredite, ostaje nejasno i ostaje dvojbeno. Zato svatko mora samostalno odlučiti što učiniti u smislu privatnoga sudskog procesa. Osobno smatram da bi svatko morao dobiti barem zatezne kamate na temelju preplaćenih kamata, međutim, postavlja se pitanje kako do zateznih kamata ako ne postoji glavni tužbeni zahtjev. Pritom uz kvalitetnu odvjetničku podršku valja razmotriti mogućnost da se tužbeni zahtjev formulira kao zahtjev za naknadu štete nastale nezakonitim postupanjem pružatelja kreditne usluge, a ne kao zahtjev za vraćanje neosnovano stečenog novca, čime bi se otvorila mogućnost da se traži samo zatezna kamata. Budući da se radi o zanimljivoj i dosad nepoznatoj sudskoj praksi, moguće je da će sudovi različito odlučivati, bilo na prvome stupnju, bilo na drugome stupnju, pa zato svatko mora sam odlučiti kako će postupiti.

Ukratko, dva su temeljna problema s konverzijom CHF kredita:

- a) zatezna kamata na preplaćene iznose kamata iz CHF kredita nije obuhvaćena konverzijom
- b) parametri i kamatna stopa u euro kreditima nametnuti su na temelju nezakonito povećane kamatne stope iz euro kredita te na temelju nezakonito određenih parametara za promjenu kamatne stope u postojećim euro kreditima.

Ta dva problema čine temelje za buduće privatne tužbe.

Budući da se radi o problematici koja je relativno nova i relativno komplicirana, možda bi bilo najbolje da se u pojedinom sudskom postupku u svrhu učinkovite zaštite prava potrošača zatraži odgovor na prethodno pitanje od Suda EU, a to pitanje mora biti kvalitetno sročeno kako bi odgovor Suda EU mogao pridonijeti pravilnoj primjeni hrvatskoga prava.

Poseban slučaj čine CHF dužnici koji su već prije konverzije tužili banku radi utvrđenja ništetnosti odredaba o promjeni kamatne stope te radi utvrđenja iznosa preplaćenih kamata koje banka mora vratiti. Neki od njih već su odustali od tužbenih zahtjeva s objašnjenjem da je tužbeni zahtjev konverzijom ispunjen. Na temelju članka 158. stavka 1. Zakona o parničnom postupku, u slučaju kada tužitelj povuče tužbeni zahtjev jer je zahtjevu udovoljeno izvansudski, troškove postupka plaća tužena strana. U skladu s tom odredbom postoji nekoliko pravomoćnih rješenja županijskih sudova. Nažalost, sudska praksa nije ujednačena, pa postoje i primjeri da je tužitelj morao platiti sav trošak, ali i primjeri gdje je svatko morao platiti svoj dio troška. Krajnji rezultat ponekad je vezan i na spretnost i znanje odvjetnika koji je zastupao tužitelja. Ako odvjetnik nije uložio potrebne napore da tužitelj ne bude na šteti, onda i on možda snosi dio odgovornosti zašto troškovi nisu dosuđeni u skladu s člankom 158. stavkom 1. ZPP-a. U nekim slučajevima banka se branila tvrdeći da tužbenom zahtjevu nije udovoljeno. Udruga Franak smatra da u takvom slučaju postoje širom otvorena vrata za nastavak sudskoga procesa sve dok se konačno ne utvrdi činjenično stanje, a u najmanju ruku činjenično stanje je takvo da je cijelo vrijeme prekomjerne naplate kamate dužnik trpio štetu pa bi trebao biti najmanje obeštećen za iznos pripadajućih zateznih kamata.

Imamo i nekoliko prvostupanjskih presuda nakon izvršene konverzije u korist tužitelja, kojima je presuđeno da banka mora vratiti preplaćene kamate i pripadajuće zatezne kamate. Međutim, nema pravomoćnih presuda.

Uglavnom, kada su u pitanju konvertirani krediti sve su opcije otvorene, jer ne postoji ujednačena sudska praksa. Stoga svatko tko je tužio prije konverzije mora sam odlučiti:

- a) hoće li ići do kraja i tražiti preplaćene kamate i pripadajuće zatezne kamate;
- b) hoće li smanjiti prvi tužbeni zahtjev te tražiti naknadu štete s tužbenim zahtjevom za zatezne kamate na iznose preplaćenih kamata;
- c) hoće li odustati od tužbe s tvrdnjom da je tužbeni zahtjev ispunjen i tražiti postupanje po članku 158. stavku 1. ZPP-a.

4. Mogućnosti za obeštećenje potrošača dužnika u kreditima s PKS-om, bez obzira na valutnu klauzulu i banku s kojom je ugovoren kredit

Svi dužnici koji su s bankom ugovorili kredite s promjenjivom kamatnom stopom koja se na temelju ugovorne odredbe mijenja odlukom banke, ugovorili su nezakonitu nepoštenu ugovornu odredbu o načinu promjene kamatne stope, i svi takvi dužnici imaju mogućnost tužiti banku radi utvrđenja ništetnosti takve ugovorne odredbe te utvrđenja iznosa preplaćenih kamata i pripadajućih zateznih kamata koje banka mora vratiti, jer ih je neosnovano stekla. To se odnosi na većinu ugovora o kreditu koji su ugovoreni prije 1. siječnja 2013. , jer su dotad banke u pravilu ugovarale nepošteno način promjene kamatne stope, bez obzira na to radi li se o ugovorima o kreditu obuhvaćenim kolektivnom presudom ili se radi o ugovorima koji su ugovoreni izvan razdoblja iz presude te se odnosi i na druge banke koje nisu osuđene u kolektivnom procesu.

5. Varijante tužbenih zahtjeva za preplaćenu kamatu i temeljne zakonske odredbe koje su prekršene kod ugovaranja kredita

Dvije su temeljne varijante kako utvrditi iznos preplaćenih kamata, a to su:

- a) razlika naplaćenih kamata i kamata kakve bi one bile da se do 31. prosinca 2007. primjenjivala početno ugovorena kamatna stopa te od 1. siječnja 2008. 1/4 zatezne kamatne stope na temelju članka 26. stavka 3. Zakona o obveznim odnosima; u tom slučaju potrebno je pripremiti sve iznose naplaćenih anuiteta, zatim iznose anuiteta do 31. prosinca 2007. po početnoj kamatnoj stopi te od 1. siječnja 2008. po kamatnoj stopi koja iznosi 1/4 zatezne kamate, pa je onda od svake naplaćene kamate potrebno oduzeti pripadajuću kamatu kakva je trebala biti prema početnoj kamatnoj stopi odnosno prema primjeni 1/4 zatezne kamate; sve zbrojene razlike čine ukupnu preplatu, a na svaku utvrđenu razliku potrebno je još naplatiti i pripadajuću zateznu kamatu do dana isplate preplaćenih kamata.
- b) razlika naplaćenih kamata i kamata kakve bi one bile da je od početka primijenjena početna kamatna stopa; princip je isti kao i pod a), ali se ne primjenjuje u tom slučaju članak 26. stavak 3. Zakona o obveznim odnosima.

Zasad nemamo utvrđenu sudsku praksu pa ne možemo sa sigurnošću tvrditi da je način izračuna pod a) sigurno prihvatljiv, stoga je preporuka da se tuži u skladu s izračunom pod a)

uz napomenu u tužbi da će se posredno prihvatiti izračun pod b), ako sud utvrdi da izračun pod a) nije prihvatljiv.

Činjenica jest da su ugovorene promjenjive kamatne stope, da nije ništetna odredba o ugovorenoj promjenjivoj kamatnoj stopi, nego je ništetna ugovorena odredba o načinu na koji se kamatna stopa utvrđuje - jednostrano i samovoljno odlukom banke, pa se to može tumačiti kao da uopće nije utvrđena veličina kamatne stope, a to znači da se onda primjenjuje od 1. siječnja 2008. odredba iz članka 26. stavka 3. Zakona o obveznim odnosima.

Kod tužbe za utvrđivanje ništetnosti ugovorene odredbe o promjeni kamatne stope odlukom banke, potrebno se pozivati na sljedeće dokumente i zakonske odredbe:

a) odredbe iz Zakona o zaštiti potrošača koje govore o ugovornim odredbama koje se smatraju nepoštenima;

b) članci 269. do 272. Zakona o obveznim odnosima, kojima je propisano kada je ugovorna činidba neodrediva i zbog toga ništetna;

c) presuda Suda časti HGK br. P-I-50/10 od 25.03.2011. te drugostupanjska presuda Suda časti HGK br. Pž-II-13/11 od 07.10.2011.

d) presuda Visokoga trgovačkog suda i revizija Vrhovnoga suda u “slučaju franak”, gdje se te presude direktno primjenjuju za ugovore iz spomenutoga razdoblja i za banke iz presude, ali se također može pokazati kao primjer i za sve ugovore, bez obzira na datum ugovaranja i na banku;

e) Direktiva 93/13 EU, koja govori o nepoštenim ugovornim odredbama.

6. Tužba kojom se utvrđuje ništetnost ugovora s valutnom klauzulom CHF

Unatoč činjenici da u kolektivnom sudskom procesu nije utvrđeno da je ništetna ugovorna odredba o valutnoj klauzuli CHF, to ne znači da se u privatnome sudskom procesu ne može pokušati utvrditi da valutna klauzula CHF ipak jest ništetna ugovorna odredba. Uz to, nakon odluke Ustavnoga suda o ustavnoj tužbi Udruge Franak (formalno udruge Potrošač), moguće je da Vrhovni sud ipak potvrdi presudu suca Radovana Dobronića i utvrdi da su ništetne i odredbe o valutnoj klauzuli CHF za svih 8 tuženih banaka te odredba o načinu promjene kamatne stope za Sberbank d.d. U svakome slučaju, privatna tužba za ništetnost ugovora s valutnom klauzulom CHF moguća je, ali mora se napomenuti da ne postoji relevantna sudska praksa i nije poznato kako će takvi sporovi završavati. Moram napomenuti da ja osobno jesam tužio banku i tražim utvrđenje ništetnosti ugovora o kreditu, unatoč tome što sam izvršio konverziju. Naime, ništetnost nikad ne zastarijeva i svatko se uvijek ima pravo pozivati na ništetnost ugovora ili pojedinih ugovornih odredaba. Ako sud presudi u moju korist odnosno u korist bilo kojeg tužitelja koji traži utvrđenje ništetnosti ugovora, to znači da bi kao posljedice ništetnosti nastupile sljedeće okolnosti:

a) tužitelj tuženome i tuženi tužitelju morao bi vratiti ono što je primio;

b) tuženik odnosno banka morao bi platiti još i zatezne kamate na svaki primljeni iznos od tužitelja, jer je banka nepošteni stjecatelj.

Temelji za tvrdnje pod a) i b) su odredbe članka 323. (posljedice ništetnosti) i članka 1115. (stjecanje bez osnove) Zakona o obveznim odnosima. Naime, u slučaju ništetnosti obje strane su stekle bez osnova novac, a kod stjecanja bez osnova onaj tko je bio nepošten mora platiti zatezne kamate od dana stjecanja bez osnove do dana vraćanja neosnovane stečevine.

Podredno se može umjesto ništetnosti ugovora s valutnom klauzulom CHF zahtijevati utvrđenje ništetnosti valutne klauzule CHF i ništetnost odredbe o načinu promjene kamatne stope, kao što je to utvrđeno prvostupanjskom presudom u kolektivnome sudskom procesu na Trgovačkome sudu u Zagrebu.

Posebno napominjem da nikakva naknadna konverzija ništetne ugovorne odredbe ne može ukinuti pravo oštećenika tužitelja da se poziva na ništetnost bilo te odredbe, bilo cijeloga ugovora. Već i sama neodredivost činidbe odnosno odredbe o utvrđivanju kamatne stope (cijene kredita - jer kamata jest cijena kredita), prema Zakonu o obveznim odnosima čini cijeli ugovor ništetnim, što je propisano člankom 270. stavkom 1. ZOO-a:

“(1) Kad je činidba nemoguća, nedopuštena, neodređena ili neodrediva, ugovor je ništetan.”, dok je člankom 326. stavkom 1. ZOO-a nedvojbeno propisano da “(1) Ništetan ugovor ne postaje valjan kad uzrok ništetnosti naknadno nestane.”, osim kada se radi o odredbi manjeg značaja, što odredba o cijeni kredita definitivno nije. Ugovorna odredba o načinu promjene kamatne stope jest ugovorna odredba o cijeni kredita i ta ugovorna odredba čini bitni sastojak svakoga ugovora o kreditu.

Stoga, tužba kojom se traži utvrđenje ništetnosti ugovora o kreditu moguća je bez obzira na to je li netko kasnije konvertirao ili otplatio kredit, ali isto tako valja upozoriti da prema mojim saznanjima ne postoji pravomoćna sudska praksa, niti negativna, niti pozitivna u vezi s tom problematikom. Ipak, ima nekoliko prvostupanjskih presuda kojima je utvrđena ništetnost ugovora ili ništetnost odredaba o valutnoj klauzuli CHF.

7. Pitanja vezana za zastaru potraživanja

Često se postavlja pitanje zastare potraživanja. Prema mojem mišljenju i mišljenju većine pravnika s kojima sam razgovarao, ne bi trebalo biti nikakve zastare potraživanja kod zahtjeva za vraćanje preplaćenih kamata odnosno kod vraćanja novca stečenog bez osnove, a temeljni razlozi zašto bi tako trebalo biti utvrđeni su već u nekoliko prvostupanjskih presuda, pa ću ih ja nabrojati:

- člankom 214. Zakona o obveznim odnosima (ZOO) propisano je da zastara nastupa kada protekne zakonom određeno vrijeme u kojem je vjerovnik (ovaj put tužitelj) mogao tražiti ispunjenje obveze

- člankom 215. ZOO-a propisano je da zastara počinje teći prvoga dana kada je vjerovnik imao pravo tražiti ispunjenje obveze

- člankom 241. ZOO-a propisano je da se zastara prekida danom podnošenja tužbe

- člankom 245. stavkom 3. ZOO-a propisano je da zastara počinje teći iznova danom završetka spora

- kod stjecanja bez osnova nema posebnog zastarnog roka, što znači da vrijedi opći zastarni rok po članku 225. ZOO-a od 5 godina

- podnošenjem kolektivne tužbe u “slučaju franak” prema navedenim odredbama ZOO-a prekinut je zastarni rok, a donošenjem pravomoćne presude zastarni rok počeo je teći ispočetka, to znači da je zastarni rok za 7 tuženih banaka počeo teći ispočetka 13. lipnja 2014. godine (dan pravomoćnosti presude) te se od toga dana računa 5 godina zastarnog roka za najstariju tražbinu iz pojedinoga tužbenog zahtjeva, drugim riječima, danas još nije zastario niti jedan tužbeni zahtjev koji je podnesen na temelju kolektivne presude u “slučaju franak”

- za sve druge tužbe po bilo kojem pitanju iz ugovora o kreditu, ako se radi o stjecanju bez osnove zbog ništetnih ugovornih odredaba, vrijedi opći zastarni rok 5 godina.

8. Potencijalna nezakonitost ulaznih naknada za obradu kredita te izlaznih naknada kod prijevremene otplate kredita

a) Ulazne naknade

Po mojem mišljenju sve ulazne naknade banaka koje se naplaćuju za obradu kredita nezakonite su odnosno ništetne. Ne postoji niti jedan razlog da se naplati ulazna naknada, posebice je problematična činjenica da se ulazne naknade naplaćuju iz isplaćenog iznosa kredita, pa se onda dužnik kreditira i za iznos naplaćene ulazne naknade, a ne samo za iznos namjene kredita. Prema mojim saznanjima iz medija postoji sudska praksa u Njemačkoj, gdje je njemački Vrhovni sud zauzeo stajalište da su ulazne naknade nezakonite, pa su banke tamo morale tisućama tužitelja vratiti već naplaćene ulazne naknade. Budući da ne postoji sudska praksa u vezi s tom tematikom, ne mogu sa sigurnošću reći da je sigurno da bi se u slučaju tužbe za vraćanje naplaćene ulazne naknade dobio sudski spor, ali svakako postoji mogućnost da se podnese tužba za vraćanje ulazne naknade.

b) Izlazne naknade

Izlazne naknade za prijevremenu otplatu ugovorene su suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima, u kojem je člankom 1024. propisano da u slučaju vraćanja kredita prije roka korisnik kredita mora platiti štetu davatelju kredita, ako je do štete došlo. Budući da vjerovnik ne trpi nikakvu štetu kod otplate kredita prije vremena, onda je takva izlazna naknada nezakonita, pa unatoč tome što je ugovorena ne bi se smjela naplatiti. Ta moja tvrdnja u skladu je i s presudom Županijskog suda u Vukovaru GŽ – 1837/14-2, kojom je presuđeno da banka mora vratiti naplaćenu izlaznu naknadu bivšem dužniku, u konkretnome slučaju tužitelju. Dakle, moguće je pokušati mirnim putem, a kasnije i tužbom vratiti naplaćenu izlaznu naknadu te kao dokaz priložiti i spomenutu presudu Županijskoga suda u Vukovaru. Ipak, valja naglasiti da je uvijek moguće da sud presudi drugačije nego što je presudio sud u Vukovaru, pa je svaka tužba određeni rizik za tužitelja.